
Aan: BIJ 12, t.a.v. [REDACTED]
Van: [REDACTED] VGSN
Datum: 11 november 2021

Betreft: Reactie van de VGSN op de factfinding study's die gedaan zijn voor het opstellen van een nieuw Interprovinciaal wolvenplan.

=====

Beste [REDACTED]

Tijdens het Landelijk Overleg Wolf (LOW) van 5 oktober jl. zijn de twee rapporten toegelicht die opgesteld zijn ten behoeve van het opstellen van het nieuwe Interprovinciaal Wolvenplan 2022. De tekst van de rapporten is door de opdrachtgevers (IPO en LNV) geaccepteerd, de rapporten zijn inmiddels openbaar.

Aan de deelnemers van het LOW is gevraagd om aan BIJ 12, n.a.v. beide rapporten, aan te geven welke beleidsaspecten in het nieuwe wolvenplan de aandacht moeten krijgen. Hierbij onze reactie.

Voor de gestelde vraag in deze notitie te beantwoorden wil de VGSN nadrukkelijk aangeven dat zij de beide studies weliswaar als belangrijke input voor nieuwe beleid ziet, maar dat zij van mening is dat er het nodige af te dingen valt op de rapporten. De factfindingstudy over de ecologische aspecten vinden we erg wolfpositief gekleurd. Het is volgens ons niet echt een neutraal rapport.

Zonder hier in detail op in te gaan zijn wij van mening dat dit rapport "De wolf terug in Nederland" een aantal aspecten onderbelicht laat, deels oude gegevens gebruikt worden en een aantal fouten bevat. Wij baseren ons daarbij met name op onderzoeken en data die betrekking hebben op de situatie en de ontwikkelingen in Duitsland.

In het juridische rapport missen wij een beschouwing over een recentelijk stuk dat de Europese commissie heeft gepubliceerd: "Mededelingen van de Commissie – Richtsnoeren inzake de strikte bescherming van diersoorten van communautair belang uit hoofd van de habitatrichtlijn" (12.10.2021 C(2021) 7301 final). Dit zou naar onze mening betrokken moeten worden bij het rapport van september 2021. De richtsnoeren geven aan hoe de Commissie de relevante bepalingen van de richtlijn interpreteert, weliswaar niet wetgevend van aard. Maar de richtsnoeren zijn bestemd voor nationale, regionale en lokale autoriteiten, natuurbeschermingsinstanties en andere organisaties en zullen helpen bij het vinden van doeltreffende en pragmatische manieren in de omgang met de wolf. Dat laat overigens zien hoe snel de ontwikkelingen gaande zijn op dit moment en dat het alles behalve conflictvrij loopt tussen mens en wolf in Europa. Dat 130 pagina's uitleg bij toepassing van twee paragrafen nodig is verduidelijkt ook het een of ander probleem...

Zo nodig zouden we nog nadere toelichting op het bovenstaande kunnen geven, maar we focussen onze reactie op de beleidsmatige aspecten die in het nieuwe wolvenplan de aandacht moeten krijgen:

1. Perspectief voor de schapenhouders .

Het is van groot belang dat het nieuwe beleid perspectief biedt voor de sector schapenhouderij. De sector ziet momenteel een sterke pro-wolf lobby, verschillend beleid per provincie en te weinig steun voor de ondernemers bij de noodzakelijke aanpassing van hun bedrijfsvoering op het vlak van onder andere preventieve maatregelen, extra arbeid en arbeidsomstandigheden. Dat alles leidt tot gebrek aan draagvlak en bereidheid tot het nemen van maatregelen. Er moet snel een veel eenduidiger en robuuster beleid voor het totale Nederlandse grondgebied komen.

Nader toegelicht:

Er wordt in relatie tot de wolf in Nederland vaak gekeken naar het buitenland. In het buitenland lopen ze soms achter de feiten aan net als wij in Nederland.

Als we het beter willen doen moeten we van de ontwikkelingen in het buitenland leren.

Een half jaar wachten, voordat preventieve maatregelen ondersteund worden, als er ergens een wolf ergens opduikt is één van de punten waardoor er achter de feiten aangelopen wordt.

In Zweden is een zeer groot aaneengesloten deel van het land (m.u.v. de rendiergebieden) aangewezen als wolven gebied, financiering voor preventieve maatregelen en onderhoud daarvan is daardoor in ruime mate beschikbaar.

De VGSN wil er voor pleiten om daarom heel Nederland als wolvengebied aan te wijzen (dus geen onderscheid in vestigingsgebieden, corridors, risico- en niet-risicogebieden). Hierdoor kan er preventief veel meer gedaan worden waardoor we een hele grote slag maken. Het zou ook het draagvlak enorm vergroten.

Als we alle schapenhouders in de gelegenheid stellen om hun schapen te beschermen met financiering voor materiaal en arbeid dan ga je wolven dus ook beschermen en het draagvlak enorm vergroten.

Financiering van preventieve maatregelen wordt nu gezien als steun aan de schapenhouder. Volgens ons is dit een verkeerde denkwijze. Financiering voor preventieve maatregelen is puur ter bescherming van de wolf. De minimum grens is hierdoor niet aan de orde.

Vanwege actuele ontwikkelingen ook het volgende:

Naast preventieve maatregelen m.b.t. omheiningen moeten we ook met prioriteit oplossingen voor aanvallen van wolven op gescheperde schapen overdag bewerkstelligen. Kan een herder met een wapen met rubberen kogels op pad om de wolf op heterdaad een negatieve ervaring te geven wanneer hij overdag een kudde benaderd? Dat is direct de brug naar punt 2.

2. Urgente noodzaak tot een juridisch stevige Escalatieladder en een internationaal wolvenmanagementplan.

Om tot een toepasbare escalatieladder te komen zijn internationale afspraken nodig. Er dient op internationaal niveau snel overeenstemming te zijn over de invulling van het begrip Gunstige staat van instandhouding. Eerst dan kan een Escalatieladder

met een goede juridische basis vastgesteld worden en krijgen we duidelijk welke preventieve maatregelen daar bij horen en kunnen we een verjagingskader en -beheerkader opstellen.

LNV dient internationaal initiatief te nemen. Helaas gebeurd dat niet, dus daar zullen we partijen van het LOW gezamenlijk initiatief moeten nemen.

Overigens is het ons bekend dat No Wolves al enige tijd geleden een voorstel tot aanpassing van de escalatieladder aan de escalatieladder van Nedersaksen aan de deelnemers van het LOW heeft aangeboden. Naar onze mening geeft dat voorstel zeer goede aanknopingspunten voor een escalatieladder in het nieuwe wolvenplan.

3. Herijking normen preventieve maatregelen.

Na afloop van het LOW op 5 oktober heeft [REDACTED] een aantal proefopstellingen van (flexibele) rasters getoond en een pleidooi gehouden voor heroverweging van de gestelde normen voor wolfwerende rasters. Zijn betoog is vooral ingegeven door de ervaringen die de afgelopen periode door de schapenhouders zijn opgedaan.

De VGSN onderschrijft het pleidooi van [REDACTED] zeer en verzoekt BIJ 12 hier in het nieuwe wolvenplan nadrukkelijk aandacht aan te besteden.

Tenslotte.

Een groot deel van de leden van de VGSN is nog steeds bereid aan een oplossing te werken om samen te leven met wolven, maar om dit draagvlak te behouden hebben zij wel behoefte aan perspectief (zie ook hierboven). Duidelijkheid over waar de grens ligt van wat men van hen mag verwachten. Onder weideschapenhouders ligt het draagvlak lager omdat zij veelal geen perspectief zien in een rendabel verdienmodel wanneer zij aan de (huidige) normen moeten voldoen.

Graag zouden wij, mede ten behoeve van het draagvlak onder de schapenhouders, nog de volgende oproepen willen doen;

1. Bedenk oplossingen niet voor ons maar met ons.
2. Betrek ons bij alle pilots om draagvlak te vergroten. (Niet alleen door een pilot te draaien bij een lid van de VGSN maar betrek ons bij de hele pilot. Wij hebben dezelfde belangen en brede praktijk ervaringen. En wij leren van het meewerken en meedenken aan oplossingen).

Zoals gezegd, wij geven zo nodig graag nadere toelichting op deze reactie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

